

PROTOKOLLSUTDRAG

Datum 2025-09-26

§ 86 Remiss av betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning, SOU 2025_51

Ärendenummer: 2025-POL000253

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden överlämnar föreliggande yttrande med beslutade tilläggsändringar till Klimat- och näringslivsdepartementet
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ärendet justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet.

Vilmer Andersen (V) reserverar sig mot beslutet.

Kami Petersen (MP) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Region Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning, SOU 2025:51. Region Skåne har fått förlängd svarstid till 2024-09-26 för att ärendet ska kunna tas upp i RUN 26/9.

Yrkanden

Vilmer Andersen (V) yrkar, med instämmande av Anna Ingers (S) och Kami Petersen (MP), att följande ändring görs i yttrandet:

- att skrivningen på sidan 2 under rubriken Havsnivåhöjningar

(punkt 1), "Region Skåne delar i huvudsak betänkandets bedömning men anser att naturbaserade lösningar bör utgöra ett komplement till fysiska barriärer".

(9.1.3) ändras till: Region Skåne delar i huvudsak betänkandets bedömning men anser att fysiska barriärer. (9.1.3) måste utgöra ett komplement till naturbaserade lösningar.

Ordföranden yrkar avslag på Vilmer Andersens (V) yrkande.

Anna Ingers (S) yrkar, med instämmande av Vilmer Andersen (V) och Kami Petersen (MP), att följande text stryks på sidan 4, stycke 2:

"Region Skåne menar att det finns en risk att åtgärder för exempelvis dagvattenhantering, som bör ingå i en kommuns ordinarie kostnader, klassas som "klimatanpassningsåtgärd" för att få till en samfinansiering från berörda fastighetsägare i området. Förslaget, menar Region Skåne, är beroende av att kommunen uppfyller kravet om att redovisa åtgärderna i översiktsplanen, kapitel 8.6."

Ordföranden yrkar avslag på yrkandet från Anna Ingers (S).

Niclas Nilsson (SD) yrkar att regionala utvecklingsnämnden ska ställa sig bakom SKR:s remissyttrande och följaktligen göra följande tillägg och ändringar till yttrandet:

"SKR avstyrker lagreglering av dagvattenssystemets kapacitet och av att va-huvudmannen ska lämna uppgifter om dagvattenssystemets kapacitet för enskilda fastigheter."

Det finns redan en etablerad och välkänd rättspraxis som tydliggör vilka säkerhetskrav som ställs på dagvattenförande avloppsledningar. Det finns också branschrekommendationer som innebär en ambitionshöjning vid nyanläggning i förhållande till rättspraxis. SKR anser inte att det finns behov av den föreslagna lagregleringen. Det är dessutom lagtekniskt tveksamt att detaljreglera en enda säkerhetsaspekt på de allmänna va-anläggningarna.

Den föreslagna regleringen riskerar dessutom att motverka en frivillig utveckling mot ökade kapacitets- och säkerhetskrav. Det hänger ihop med begränsningen enligt lagen om allmänna vattentjänster, att endast nödvändiga kostnader för den allmänna va-anläggningen får finansieras med avgifter. Det är därför osäkert hur stor kapacitetsförstärkning som kan motiveras inom ramen för gällande lagstiftning, framförallt när det gäller åtgärder i befintlig

va-infrastruktur.”

och

”SKR avstyrker lagkrav på att kommunen ska vara tvungen att ändra eller upphäva detaljplaner där det finns outnyttjade byggrätter med risk för klimatrelaterade skador.

SKR avstyrker förslaget om att kommunen ska vara tvungen att ändra eller upphäva detaljplaner där det efter genomförandetidens utgång finns outnyttjade byggrätter med en betydande risk för skador om marken bebyggs enligt planen och risken är en följd av klimatrelaterade översvämningar, ras, skred eller erosion. Förslaget är otillfredsställande genomlyst i utredningen. Det saknas bedömningar både av omfattningen av de problem man vill lösa, nyttan med kravet, de ekonomiska konsekvenserna för fastighetsägare respektive kommun, och konsekvenserna för övrig planläggning.

En grundläggande del i kommunens planansvar enligt PBL är att kommunen har rådigheten över vilka detaljplanearbeten som prioriteras utifrån lokala behov. Ett statligt krav på att kommunen måste prioritera en viss kategori av detaljplanearbeten, är ett starkt ingrepp i detta kommunala planansvar. Att kommunen skulle bli tvungen att lägga resurser på att ändra eller upphäva delar av gamla detaljplaner där det kanske inte finns något intresse för att bygga, skulle innebära att detaljplanering som är viktig för aktuella behov, exempelvis bostadsbyggande, infrastrukturell utveckling eller verksamhetsområden, får stå åt sidan. Planläggning som i sig skulle kunna ge mycket större effekter för klimatanpassningen i kommunen skulle också kunna behöva bortprioriteras, för att uppfylla lagens krav om att upphäva enskilda fastighetsägares byggrätter. Förslaget innebär ett oacceptabelt ingrepp i det kommunala planansvaret, och i det kommunala självstyret. Att upphäva en byggrätt är dessutom ett stort ingrepp i den enskildes möjligheter att disponera sin fastighet. Kommunen har dessutom redan med dagens lagstiftning möjlighet att vid behov upphäva eller ändra en detaljplan. Kommunen har också möjlighet att vid behov neka lov för att ändra detaljplanen genom så kallat plananstånd.”

Samt att ändra följande del i yttrandet under rubriken Förslag som klimatanpassar dagens lagstiftning, stycke 4.

”SKR avstyrker lagreglering av att det av översiktsplanen ska framgå var kommunen avser att ta initiativ till fysiska åtgärder för att skydda mot risken för skador på den byggda miljön.

Den kommuntäckande översiktsplanen kan inte ha en detaljeringsgrad som gör det möjligt för den enskilde fastighetsägaren att utläsa information om sin fastighet. Anledningen är inte, som utredningen resonerar om, tekniska lösningar för skalbarhet i kartan. Det handlar istället om översiktsplanens syfte. Översiktsplanens syfte är att på en strategisk nivå visa inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och redovisa grunddragen när det gäller användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen, inte att visa åtgärder på eller effekter för den enskilda fastigheten. Översiktsplanen är heller inte en plan för genomförande av åtgärder. Föreslagen formulering om kommunala initiativ är därmed inte lämplig. Det viktiga bör vara kommunens bedömning av om det finns områden i kommunen med framtida behov av fysiska åtgärder, oavsett huvudmannaskap.”

Ordföranden yrkar bifall till yrkandena från Niclas Nilsson (SD).

Ordföranden ställer proposition på yrkandet från Vilmer Andersen (V) och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar att avslå det.

Ordföranden ställer proposition från yrkandet från Anna Ingers (S) och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar att avslå det.

Ordföranden finner därefter att det endast finns ett förslag till beslut, ordförandens förslag med tillägg av Niclas Nilsson (SD), och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med det.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-08-29
2. Yttrande 2025-09-26
3. Länk till utredningen: [Bättre förutsättningar för klimatanpassning - Regeringen.se](#)

Vid protokollet

Anna Appelgren

Sekreterare

Justerat 2025-09-26

Anna Jähnke

Anna Ingers

Ordförande

2:e vice ordförande

Regionala utvecklingsnämndens sammanträde 2025-09-25

Reservation

Ärende 10. Remiss Bättre av betänkandet Bättre förutsättningar för Klimatanpassning, SOU 2025-51

Vi i Vänsterpartiet finner att nämndens synpunkter på remissen är bra, vi finner även att som nämnden påpekar så finner vi att avsaknaden av naturbaserade lösningar är ytterst anmärkningsvärt. Vi anser att naturbaserade lösningar som förutsättning för klimatanpassning är en ytterst viktig metod för att handskas med ett föränderligt klimat.

Vi anser som nämnden att naturbaserade lösningar måste ses som en, om inte den viktigaste, resurseffektivaste alternativet för klimatanpassning. Naturbaserade lösningar måste stå först val vid aktioner vid klimatanpassning.

Vi anser dock att nämndens svar är allt för vagt och vill därav se följande förändring.

Vänsterpartiet yrkar

- att på s2 under rubriken Havsnivåhöjningar, (punkt 1), "*Region Skåne delar i huvudsak betänkandets bedömning men anser att naturbaserade lösningar bör utgöra ett komplement till fysiska barriärer*". (9.1.3). **ändras till:** *Region Skåne delar i huvudsak betänkandets bedömning men anser att fysiska barriärer måste utgöra ett komplement till naturbaserade lösningar* (9.1.3).

Då vårt yrkande inte fick gehör så reserverade vi oss mot beslutet.

För Vänsterpartiet

Vilmer Andersen, ledamot

Tobias Petersson, ersättare